

Z A K O N
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE
REPUBLIKE SRBIJE I VLADE DEMOKRATSKE
REPUBLIKE SAO TOME I PRINSIPE O UKIDANJU
VIZA ZA NOSIOCE DIPLOMATSKIH I SLUŽBENIH
PASOŠA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša, koji je potpisan u Beogradu, 6. jula 2022. godine, u originalu na srpskom, portugalskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I
VLADE DEMOKRATSKE REPUBLIKE SAO TOME I PRINSIPE
O UKIDANJU VIZA ZA NOSIOCE DIPLOMATSKIH I
SLUŽBENIH PASOŠA

Vlada Republike Srbije i Vlada Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe (u daljem tekstu: Strane),

u želji da unaprede svoje bilateralne odnose i u cilju olakšavanja putovanja svojih državljana nosioca diplomatskog i službenog pasoša,

postigle su sledeći sporazum:

Član 1.

Državljeni države svake Strane, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, oslobođeni su obaveze pribavljanja viza za ulazak, tranzit i boravak na teritoriji države druge Strane u periodu do 90 (devedeset) dana, u bilo kom periodu od 180 (sto osamdeset) dana, računajući od dana prvog ulaska, pod uslovom da se ne zaposle, bilo da je u pitanju samozapošljavanje ili bilo koja druga privatna delatnost na teritoriji države druge Strane.

Član 2.

Državljeni države svake Strane, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, članovi osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva na teritoriji države druge Strane, kao i članovi njihovih porodica, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, mogu da ulaze i borave bez vize ukoliko je njihov prvi ulazak najavljen, diplomatskim putem, trideset (30) dana unapred.

Državljeni države svake Strane, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, koji predstavljaju svoju zemlju u međunarodnoj organizaciji koja se nalazi na teritoriji države druge Strane, kao i članovi njihovih porodica, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, imaju ista prava koja su navedena u stavu 1. ovog člana.

Član 3.

Državljeni države svake Strane, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, prelaziće granicu samo na graničnim prelazima otvorenim za međunarodni saobraćaj.

Član 4.

Državljeni države svake Strane, nosioci važećih diplomatskih i službenih pasoša, tokom boravka na teritoriji države druge Strane dužni su da poštuju zakone i propise koji važe na teritoriji države te Strane.

Član 5.

Ovaj sporazum ne uskraćuje pravo nadležnim organima svake Strane da uskrate ulazak ili onemoguće boravak državljanima države druge Strane, nosiocima važećih diplomatskih i službenih pasoša, ne navodeći razloge za njihovu odluku, pod uslovom da se smatraju nepoželjnim osobama.

Član 6.

Strane će razmeniti diplomatskim putem uzorke svojih važećih diplomatskih i službenih pasoša, kao i sve informacije vezane za njihovu upotrebu, najkasnije 30 (trideset) dana pre dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

Ako se uvedu novi pasoši ili ukoliko se postojeći izmene, svaka Strana će odmah obavestiti drugu Stranu i razmeniti njihove uzorke diplomatskim putem, pre njihovog zvaničnog uvođenja.

Član 7.

Svaki spor koji nastane u vezi sa tumačenjem ili sprovođenjem ovog sporazuma rešavaće se diplomatskim putem.

Član 8.

Svaka Strana može privremeno da obustavi primenu ovog sporazuma delimično ili u celini iz razloga nacionalne bezbednosti, javnog reda ili javnog zdravlja. Takva obustava stupa na snagu odmah nakon što druga Strana bude obaveštena, diplomatskim putem. Svaka Strana postupa na isti način u slučaju prestanka obustave.

Član 9.

Svaka Strana može zahtevati, diplomatskim putem, u pisanom obliku, izmene i dopune ovog sporazuma. Sve izmene i dopune koje Strane dogovore stupaju na snagu na način predviđen u članu 10 ovog sporazuma.

Član 10.

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeni period i stupa na snagu trideset (30) dana od dana prijema poslednjeg pisanog obaveštenja, diplomatskim putem, da su ispunjeni uslovi propisani njihovim nacionalnim zakonodavstvom za stupanje Sporazuma na snagu.

Svaka Strana može da otkáže ovaj sporazum u svako doba, obaveštavajući o tome drugu Stranu, diplomatskim putem. Važnost Sporazuma prestaje 90 (devedeset) dana od datuma prijema obaveštenja o otkazivanju.

Sačinjeno u Beogradu, dana 6.7.2022., u dva originalna primerka, svaki na srpskom, portugalskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako verodostojni. U slučaju različitog tumačenja, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

**ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE**

**ZA VLADU
DEMOKRATSKE REPUBLIKE
SAO TOME I PRINSIPE**

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

Sporazumom između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša, potpisan je u Beogradu 6. jula 2022. godine.

Diplomatski odnosi sa Demokratskom Republikom Sao Tome i Prinsipe uspostavljeni su 1977. godine. Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija je podržavala i bila jedna od prvih država koja je priznala nezavisnost Sao Tome i Prinsipe od Portugalije. Bilateralni odnosi su tradicionalno dobri i bez otvorenih pitanja nakon što je, 2013. godine, Demokratska Republika Sao Tome i Prinsipe, bila prva država koja je povukla priznanje jednostrano proglašene nezavisnosti tzv. „Kosova”. Prilikom glasanja o Rezoluciji o Srebrenici na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija, Demokratska Republika Sao Tome i Prinsipe je glasala protiv.

Diplomatski odnosi su na uzlaznoj liniji i obe strane imaju interes za unapređenjem bilateralne saradnje. Tadašnji ministar spoljnih poslova Nikola Selaković, u okviru poseta državama centralne Afrike, februara 2022. godine, posetio je Demokratsku Republiku Sao Tome i Prinsipe. Predsednik Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe Žorž Bom Žezuš, predvodio je delegaciju te države koja je, jula 2022. godine, posetila Republiku Srbiju i tom prilikom ministri spoljnih poslova dve države potpisali su ovaj sporazum.

U međudržavnim odnosima, zaključivanje bilateralnih sporazuma kojim se ukidaju vize smatra se značajnim korakom u pravcu stvaranja povoljnijih uslova za unapređenje političkih odnosa i svestrane saradnje.

Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša, sadrži odredbe karakteristične za bilateralne sporazume koje imaju za predmet liberalizaciju viznog režima u odnosu na nosioce diplomatskih i službenih pasoša. Sporazumom se stvaraju uslovi da nosioci navedenih vrsta pasoša budu oslobođeni obaveze pribavljanja viza za ulazak, tranzit i boravak na teritoriji države druge Strane u trajanju do 90 dana, s tim što se ne uskraćuje pravo nadležnim organima svake Strane da uskrate ulazak ili onemoguće boravak državljanima države druge Strane, nosiocima važećih diplomatskih i službenih pasoša, ne navodeći razloge za njihovu odluku, ukoliko se smatraju nepoželjnim osobama. Svaka ugovorna strana može privremeno da obustavi primenu ovog sporazuma delimično ili u celini iz razloga nacionalne bezbednosti, javnog reda ili javnog zdravlja. Sporazum je zaključen na neodređeni period, s tim što isti svaka ugovorna strana može isti jednostrano da otkáže. U slučaju jednostranog otkazivanja Sporazuma njegova važnost prestaje 90 dana od dana prijema obaveštenja o otkazivanju.

Demokratska Republika Sao Tome i Prinsipe nalazi se na tzv. „negativnoj (crnoj) šengenskoj listi”, odnosno na listi država čijim državljanima je potrebna viza prilikom prelaska spoljnih granica Evropske unije, a koje su navedene u Aneksu I Uredbe Evropskog parlamenta i Saveta br. 1806/2018 od 14. novembra 2018. godine. Međutim, članom 6. Uredbe predviđeno je da država članica Evropske unije

može napraviti izuzetak od obaveze pribavljanja vize za nosioce diplomatskih i službenih pasoša.

Prema podacima iz baze podataka Ministarstva spoljnih poslova „Vizni informacioni sistem”, u periodu od 1. januara do 1. decembra 2024. godine izdate su 4 vize državljanima Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe. Shodno odredbi člana 19. stav 4. tačka 2) Zakona o republičkim administrativnim taksama („Službeni glasnik RS”, br. 43/03, 51/03 – ispravka, 53/04 – dr. propis, 42/05 – dr. propis, 61/05, 101/05 – dr. zakon, 42/06 – dr. propis, 47/07 – dr. propis, 54/08 – dr. propis, 5/09, 54/09, 35/10 – dr. propis, 50/11, 70/11 – dr. propis, 55/12 – dr. propis, 93/12, 47/13 – dr. propis, 65/13 – dr. zakon, 57/14 – dr. propis, 45/15 – dr. propis, 83/15, 112/15, 50/16 – dr. propis, 61/17 – dr. propis, 113/17, 3/18 – ispravka, 50/18 – dr. propis, 95/18, 38/19 – dr. propis, 86/19, 90/19 – ispravka, 98/20 – dr. propis, 144/20, 62/21 – dr. propis, 138/22, 54/23 – dr. propis, 92/23, 59/24 – dr. propis, 63/24 – dr. propis i 94/24), na vize koje se izdaju iz kurtoazije nosiocima stranih diplomatskih i službenih pasoša ne naplaćuje se taksa, pod uslovom uzajamnosti.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Demokratske Republike Sao Tome i Prinsipe o ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.